

smyslu §u 235. c. ř. s. ani ve směru subjektivním ani ve směru objektivním (sr. § 9 ex. ř.).

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. dubna 1922 RI 368.^{*)}

Rozhodčí soudy, uvedené ve „Směrnících pro úpravu pracovních a námezdních poměrů zemědělského dělnictva v Čechách“ a v úmluvách, učiněných na základě těchto směrníc, jsou obligatorní.

Nejvyšší soud vyslovil názor shora naznačený a takto o d ů v o d n ě l :

Obě strany dovolávají se shora uvedených »Směrníc«, schválených v plenární schůzi zemského poradního sboru pro záležitosti dělnictva zemědělského dne 25. a 26. ledna 1921, jakož i prováděcí úmluvy, učiněné na základě těchto směrníc pro obvod okresního soudu V-ého dne 5. dubna 1921 a uznávají tím platnost směrníc a úmluvy pro sebe a proti sobě. Zmíněné směrnice a prováděcí úmluva mají ráz smlouvy kolektivní, jejíž právní přípustnost a účinnost se nyní všeobecně uznává. V § A-5 směrníc jsou obsažena ustanovení, jimiž se zřizují rozhodčí soudy pro spory ze vzájemného poměru mezi zemědělci a zemědělským dělnictvem, pokud se týkají otázek upravených v kolektivní smlouvě a to tak, že 1. pro rychlé vyřizování menších sporů ustanoví si obě strany po jednom důvěrníku, kteří rozhodují spolu se zvoleným nebo napřed určeným předsedou (odst. 2); 2. ve sporech většího významu lze žádati rozhodnutí příslušné okresní paritní komise pro zemědělskou práci, jejíž rozhodnutí jest pro obě strany závazné, a jen proti straně, která by se nepodrobila rozhodnutí paritní komise lze nastoupiti cestu práva. (odst. 3.); 3. pro rozhodování ve sporech zásadního rázu a většího významu (s vyloučením sporů osobních) zřizuje se při zemském poradním sboru zemská paritní komise pro práci zemědělskou, jejímuž rozhodnutí se musí obě strany podrobiti. Ježto směrnice a prováděcí úmluva mají povahu písemné smlouvy, jest vyhověno předpisu § 577 odst. 3 c. ř. s., jenž žádá, aby smlouva o rozsudí byla zřízena písemně.

Rozhodčí smlouvy, uvedené v § A-5 směrníc, dlužno však

^{*)} Zcela stejně rozhodl nejv. soud v podobném případě; rozhod. z 21. listopadu 1922 R. I. 1152-22.

pro veškeré spory ze vzájemného poměru mezi zemědělci a zemědělskými dělníky, pokud se týkají otázek, upravených v kolektivní smlouvě, pokládati za obligatorní, a nelze souhlasiti s názorem prvního soudu a žalobce, že jest stranám dáno na vůli, chtějí-li uplatniti sporný nárok u rozhodčího soudu neb u soudu řádného. To vyložil podrobně nejvyšší soud již v jiných obdobných případech, při čemž hlavně zdůraznil, že účelem směrnic jest, aby obě strany, zemědělci a dělníci, sami si upravili svůj vzájemný poměr podle svých potřeb, jež sami nejlépe znají, a to nejen po stránce hmotného práva, nýbrž i po stránce formální, zejména pokud se tkne soudů a řízení, že rozhodovati mají příslušníci stran samých, povolání ve stejném počtu, poněvadž soud má býti odborný a znalecký, skládající se z osob, které znají z vlastní zkušenosti poměry a potřeby obou stran a proto nepotřebují žádného znalce, a že by byl zmařen tento úkol kolektivní smlouvy, kdyby v tom případě, když spor skutečně nastane, ta která strana mohla by s pominutím rozhodčího soudu obrátiti se na řádný soud, jemuž se nedostává té znalecké kvalifikace, která jest právě důvodem úmluvy o rozsudí. Nejvyšší soud také již poukázal k tomu, že plyne z ustanovení § A-1 směrnic, dle něhož se směrnicemi upravuje jednotným způsobem mimo jiné také rozhodování ve sporech, jakož i z přesného znění odstavců 2. a 4. § 5, že ustanovení třetího odstavce tohoto paragrafu, že ve sporech většího významu lze žádati rozhodnutí příslušné okresní paritní komise, nedopouští toho výkladu, jakoby se strany mohly, ale nemusely obrátiti na okresní paritní komisi t. j. byly sice oprávněny vznést nárok před touto komisí, ale mohly beze všeho podati žalobu také u řádného soudu, nýbrž že dotyčné ustanovení má ten smysl, že strany mohou se ve sporech většího významu nejen dožádati rozhodnutí okresní paritní komise, ale mohou se také spokojiti rozhodnutím důvěrníků jako při menších sporech (odst. 2.).

Že věc, která se stala spornou mezi žalobcem B. K. a žalovaným L. M. a týká se otázky, upravené kolektivní smlouvou, dosud nebyla rozhodnuta ani okresní ani zemskou paritní komisí, správně vyložil soud první stolice.

B. K. nebyl tudíž vůbec oprávněn uplatňovati sporný nárok před řádným soudem a to ani tehdy, kdyby bylo skutečně již uplynulo 30 dní od zrušení námezdního poměru, ježto nařízení ze dne 7. prosince 1856 číslo 224 ř. z. a ze dne 15. března 1860 číslo 73 ř. z., jichž sborový soud druhé stolice se dovolává, vzhledem k ustanovením kolektivní smlouvy nemají tu místa, — nýbrž

může vznést svůj nárok jen u některého z rozhodčích soudů, uvedených v § A-5 směrnic. Rozhodne-li o nároku okresní paritní komise, bude její rozhodnutí pro obě strany závazné a jen, kdyby se některá strana nepodrobila tomuto závaznému rozhodnutí, t. j. nechtěla se dle něho zachovati, lze proti ní nastoupiti pořad práva.

Žaloba přes tato ustanovení kolektivní smlouvy u soudu podaná byla proto právem odmítnuta pro nepřipustnost pořadu práva.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 6. března 1923 č. Rv 212-23. *Dr. Strass.*

Zpráva o valné hromadě Právnické Jednoty v Praze

konané dne 26. dubna 1923.

Předsedal starosta Právnické Jednoty, p. prof. Dr. K. Hermann-Otavský, zapisoval první jednatel, JUDr. Evžen Polan.

Pan starosta zahájil valnou hromadu uvítáním členů a věnoval na to posmrtnou vzpomínku členům během roku zemřelým. Podrobné ocenění činnosti a významu členů zvláště vynikajících bylo učiněno vždy na členských schůzích. Znovu musíme se dotknouti zvláště bolestné ztráty, kterou Právnická Jednota utrpěla úmrtím Dra Kasandy, svého bývalého starosty. Všem zesnulým budiž zachována vděčná paměť.

Přítomní vyslechli tento projev stojíce.

Na to pokračoval pan starosta vzdávaje díky všem, kdož se o Právnickou Jednotu zasloužili a to přednáškami, dary knih a pod., jichž jména podrobně uvedena v ústní zprávě jednatelské. Zvláštní díky vysloveny těm, kdož seznámili členy Práv. Jedn. s právními útvary cizími, zejména pánům prof. Demoqueovi, De Lapradellovi, Makleccovi a Legalovi. Zvláště děkuje ministerstvu unifikačnímu za podporu věnovanou na tisk materiálů pro občanský zákon.

Týdenních schůzí bylo v roce 1922 celkem 9, z nichž před poslední valnou hromadu — před 4. květnem 1922 — konáno 5. Zprávy o nich podal Právník zvlášť.

Jednota je členem Jednoty mírových společností při Svazu národu a Osvětového svazu, jehož schůzí zúčastňovala se zastupcem svým, náměstkem starosty panem senátním presidentem JUDrem Jos. V. Bohuslavem, který činně vystupoval ne-